

Cà Phê Cùng Tony

Sau khi tốt nghiệp, Tony có đi mần một thời gian ở công ty của Nhật Bản. Một hôm, công ty nó tái cơ cấu. Các tập đoàn đa quốc gia lâu lâu nó re-structure một cái, dẹp bỏ một vài vị trí. Thế là nó đền cho mấy tháng lương, rồi cho lên đường.

Nhớ bữa làm cuối, cầm cục tiền lớn nén vui lẩm, bèn đi mua cái tủ lạnh. Ước mơ của cả thời sinh viên là trong phòng ngủ có cái tủ lạnh để bỏ trái cây, bia bọt vào uống cho mát. Nhiều tiền còn lại đi chơi, từ bắc chí nam, động Phong Nha, Hội An, Mỹ Sơn, Lăng Cô... gì cũng đi cho hết. Đúng một tháng sau thì sạch túi. Cái nắm suy nghĩ, giờ phải làm sao để kiếm tiền đây. Bèn nhớ đến nghề viết báo từ lúc còn là sinh viên. Ngày nào viết cũng cả bốn, năm bài đủ mọi đề tài, liên hệ các anh trong ban biên tập để gửi lại. Bài được đăng đều đặn, tháng cũng được đôi ba triệu. Nhưng sống chật vật quá, làm freelance như phiên dịch, dạy học... không có thu nhập ổn định. Gửi hồ sơ xin việc thì như rải truyền đơn, công ty nào thấy bảng điểm đẹp ngất ngây, bảng loại giỏi nên mời lên phỏng vấn ngay. Nhưng phỏng vấn xong đều từ chối, nói mày lanh quá sợ làm không bền. Hoặc đẹp trai quá đồng nghiệp sẽ ganh tị. Nên đẹp và giỏi, lại là rào cản lớn để xin việc thành công...

Mất cả năm thất nghiệp. Bà già dưới quê gọi lên, nói con cứ lông bông hoài vậy, tìm việc làm đi. Cái buồn dễ sợ. Đâu bao giờ nghĩ mình như vậy mà thất nghiệp đâu. Xin miết mà không thành công nên đâm ra mất tự tin. Cái một bữa đi coi bói. Chị xem bói tên Nguyệt ở Bùi Viện nói số em nó vậy, em xin việc không được vì số em làm chủ. Mình về mở cờ trong bụng nhưng cũng chẳng tin bói toán bao giờ. Rồi một lần đi Cambodia làm phiên dịch cho một công ty xây dựng xây con đường nối thủ đô Phnompenh đến cửa khẩu Poipet, thấy lúa bên đó sao xấu quá. Mới nhận ra là bên mình do dùng phân bón nên tốt tươi vậy, bèn về nước mở h้าง phân Phượng Tím, ban đầu không có vốn thì chọn giải pháp làm trung gian, làm cò kiếm tiền chứ biết thế nào, mình có ai giúp đỡ về tinh thần hay tiền bạc gì đâu.

Nói là quyết tâm làm. Ngày mở h้าง, chạy qua mấy người bạn thân mượn tiền để mua sắm thiết bị ban đầu. Bạn bè ngày thường nghe Tony nói chuyện vui thì thích lẩm, cười ha hả nhưng đến lúc cần tiền mượn thì thôi lý do đủ cả để từ chối. Nhiều bạn nói chơi thì chơi, đừng mượn tiền vì tui đầu tư mua đất hết rồi; một cô cũng giàu có lắm nhưng sợ mất, giả bộ nói chồng chị không đồng ý, cuối cùng chỉ có cô Sóng Hòa cho mượn ba triệu và cô Troang xù kêu chạy qua cư xá Đô Thành lấy hai triệu đi. Cầm năm triệu trong tay, nhìn hai cô bạn học cũ mà muối rót nước mắt. Lúc khó

khăn mới biết lòng người. Hồi xưa ông cậu Tony có nói, muốn đánh giá một con người dễ ẹt, đụng đến vấn đề tiền bạc thì bản chất thế nào sẽ lộ ra thế ấy. Tony vẫn theo dõi hai cô bạn ấy, một cô bây giờ sang Myanmar làm trùm bên đó về truyền thông, cô còn lại mở hệ thống cửa hàng thời trang lừng lẫy. Người tốt thì bao giờ cũng được trời thương, người cho đi thì sẽ được nhận lại nhiều hơn gấp vạn lần.

Cầm tiền trên tay, Tony chạy thẳng ra Metro mua cái máy in fax copy scan bốn trong một. Rùi đi tìm nguồn hàng. Tới công ty phân bón nào cũng tươi cười anh của em, chụy của em... ai ai cũng say mê. Nói Tony ơi em dễ thương quá à. Tony nói thấy tui dễ thương thì cho trả thiểu đi. Họ đồng ý liền, nói em lấy hàng về bán đi, mấy tháng sau trả lại tiền cũng được, toàn dễ giá vốn. Cái mình bắt đầu lên kế hoạch đi bán hàng.

Khổ nỗi, khách toàn ở tỉnh hoặc xa chứ nội thành ai xài phân bón thuốc trừ sâu. Mà tiền đâu đi xuống đó tiếp thị, bèn chọn ngoại thành Sài Gòn và mấy tỉnh lân cận tiếp thị trước. Cứ ban ngày đi bán hàng, tối về làm giấy tờ hợp đồng đến khuya. Cứ sáng sáng, Tony uống một ly cà phê to khủng khiếp để tỉnh ngủ, rồi phóng chiếc Wave Alpha đỏ, treo lủng lẳng bịch mẫu và mẩy tờ rơi, phóng xuống các huyện Bình Chánh, Hóc Môn, Nhà Bè hay Bình Dương, Đồng Nai để chào hàng. Thường thì hẹn mấy đại lý cùng một tuyến đường cho nó tiện, trưa thì tạt vô ăn cơm ở quán lề đường. Những buổi trưa nắng nóng, bụi mịt mù, Tony đen thui đen thịt, dáng cao gầy vẫn phóng xe vun vút. Lúc đó ước mơ có được chiếc xe bốn bánh, dù là xe tải cũng được. Cứ nhìn theo chiếc xe hơi chạy qua mà thèm, mà nhớ đến khi xưa mình là nhân viên tập đoàn thương mại hàng đầu của Nhật, một bước lên xe hơi taxi, đi đâu cũng sang trọng quý phái... giờ như ông xe ôm, thỉnh thoảng cũng tủi thân. Nhưng kê, miễn có tiền là được, mình lao động bằng sức lực và trí tuệ của mình mà, chứ có lấy của ai. Bất chấp cái nắng nhiệt đới chói chang như đổ lửa, bất chấp những buổi trưa ba mươi sáu, ba mươi bảy độ và bụi bay mịt mù, gương mặt anh ấy vẫn cứ thanh tú. Và vẫn kiêu sa hất mặt lên trời như cái thời sinh viên đi xe đạp. Hồi đó, tụi cùng lớp nói sao mày ở tỉnh lên, nhà nghèo thấy mẹ, đen thui ốm nhách xấu bà cố, xe đạp thì cái bàn đạp rót mắt, chỉ còn hai cái thanh sắt láng bóng nhợt hoắt, mà cứ vừa đi vừa hất mặt lên trời. Tụi tao đi 'Đò Rim' hay 86 "kim vàng giọt lệ" mà còn chưa dám nữa là.

Hảm biết vì sao từ nhỏ xíu, Tony tự mình cho là tài giỏi hơn người nên tự tin hơi over một chút. Mỗi lần đi thi mà rớt héng, là nói chắc ban giám khảo hảm đủ trình độ. Hay thầy cô nào dạy gì mới, cũng nghi ngờ, về phải lật sách coi lại. Giấy khen học sinh giỏi là vứt mất, vì mình là hạc sinh xuất

sắc chứ đâu phải học sinh giỏi mà khen giỏi. Nên tự gây áp lực, nói sau này phải giàu, giỏi và đẹp mới hợp thức hóa được cái việc chảnh đấy. Nên sau này phải đi xe ô tô, vì ngồi trong xe, có hắt cái mặt lên trời thì không bị ăn nắng da đen thui đen thịt. Ở Việt Nam, da trắng thì mới sang trọng...

Tập 2: Đổ bệnh

Mặc dù là hạc giỏi, nếu chịu khó thi thoả thì chắc cũng kiếm được hạc bỗng tàn phần. Nhưng lúc đó nghĩ sao thôi ở nhà kiếm tiền, rùi vài năm sau đi du hạc cũng chẳng muộn, mặc dù rất thèm. Lớp của Tony, đi du hạc hết mấy chục bạn, về kể nghe cuộc sống sinh viên xứ người mà thèm rỏ dãi. Đêm đêm cứ nằm mơ, thấy mình đang nằm sông xoài trên bãi cỏ, hay tung cái mũ cử nhân lên trời ngược lên chụp hình, giống hình chụp trong mấy catalogue quảng cáo. Nhưng sáng mơi tỉnh dậy, vẫn cái máng lợn bên mình. Lại uống ly cà phê to đùng và tắt tă đi bán phân bán thuốc...

Mùa nóng thì chạy xe ngày mấy chục cây rát bỏng cả da. Cởi áo ra thì $\frac{1}{2}$ cánh tay đen thui. Mùa mưa thì thôi, áo mưa áo gió bùng nhùng, nhưng chạy phải đua tốc độ cho nhanh vì một ngày phải tiếp thị mấy khách. Nên giờ ở Đông Nam Bộ, đường nào cũng rành, đường tắt thì giỏi hơn cả xe ôm. Có bữa mưa gió sấm sét đúng đùng, chạy từ khu Sóng Thần lên trên huyện Tân Uyên, đường đất đỏ lầy lội giữa rừng cao su, chỉ có mỗi mình và mấy chiếc xe tải, nước mưa như roi quất vào mặt. Nhưng bản thân không sợ ma, không sợ cướp, chỉ sợ mưa gió như vậy sẽ ướt mấy bịch phân mẫu, khách coi thấy chê hẻm mua. Một ngày ngồi xe máy cả mấy tiếng, về đến nhà tay cầm chén cơm mà cứ rung rung theo chu kỳ hút-nén-nổ-xả của động cơ xe máy. Ăn cơm khô không nỗi, nên phải nấu canh, cứ bỏ cơm vô canh mà húp, cho cơm nó trôi vô miệng chứ sợ không có sức khỏe làm việc.

Được cái là đi tiếp thị khi mưa gió tầm tã vậy, ghé đại lý ai cũng động lòng, nói ở lại chị nấu cháo gà cho ăn, ở lại uống với anh chén rượu. Cái mình cảm ơn vì phải về sớm, tối còn phải về nhà làm hợp đồng, xuất hóa đơn, coi tiền bạc thu chi thế nào... vì chỉ có một mình làm, cả mấy tháng sau mới tuyển được mấy đứa sinh viên làm thêm vô phụ. Cuối tuần, tụi bạn làm văn phòng nước ngoài ở quận một rủ đi bar hay nhậu, ngồi chung một đám, thế nào mình cũng nổi bật vì nét già nua, đen đúa và hốc hác, duy chỉ có nụ cười vẫn vui vẻ và vẫn chỉ huy mọi trò téu táo trong lúc ăn nhậu, cho đời nó hưng phấn...

Rồi làm việc kinh quá, ngủ chỉ có ba, bốn tiếng một ngày, nên sáu tháng

tích lũy được một ít tiền thì lúc đó cũng bắt đầu đổ bệnh. Tự nhiên mấy bữa đó tóc rụng quá trời, rồi lăn ra hết biết gì. Hai đứa nhỏ làm part-time bữa đó hảm biết sao có mặt, mới khiêng ra taxi chở lên bệnh viện Hoàn Mỹ ở Trần Quốc Thảo cấp cứu, má và mày chị ngoài quê bay vô ngồi khóc quá trời. Vô bệnh viện đo hồng cầu huyết áp gì đó chỉ còn $\frac{1}{2}$, phải nằm truyền xi-rum, truyền đậm. Mất hết hai tuần nằm ở đó, mới được về nhà. Tiền tích lũy sáu tháng sạch trơn. Một số đại lý thấy mình vắng mặt cái giờ trò quít nợ. Số tiền kiếm được chả còn bao nhiêu. Rồi xui xẻo ập đến, khách từ chối không mua hàng, dù đã ký. Một đống hàng tồn kho. Xui thì thôi nó đến dồn dập, lúc này mới hiểu câu “họa vô đơn chí”. Đến cái máy tính cũng hỏng. Mọi thứ đều trở về con số zero. Chiều mưa ngồi quán cà phê bờ kè nhìn xuống sông Thị Nghè, nhìn chiếc xe wave alpha màu đỏ dựng trước mặt, nhìn cái mũ bảo hiểm và mày bịch phân mầu treo lủng lẳng trên xe, nhìn cái áo mưa phủ lên đầu xe đã rách vì gió quật vào... thấy chán chường gì đâu. Dù tự tin và lạc quan đến mấy, khi khởi nghiệp không thành, tâm lý tự nhiên bắt an dễ sợ. Hay là mình kém tài kém đức? Hay may mắn không mỉm cười với mình? Hay đã chọn sai con đường?

Ước mơ hất mặt lên trời không thành. Thôi đóng cửa công ty, đi xin việc đi làm lại vậy